Wisu semju proletareeschi, saweenojatees!

Maksà 6 santimi.
(swehtdeenâs 10 sant.)

Strahdneeku Awise

Aboneschanas maksa.
Par 1 mehnesi:
bei peesuhtischanas Ls 1,30
ar peesuhtischanu . 1,60
uf ahrsemem . 2,80

Sozialdemokratisks laikraksts

Redakcija: Helenes eelà Nr. 3
Tahlrunis Nr. 46
Runas stundas (darbd.) no 9—11 un no 4—7
Pasta kastite Nr. 4.

Ekspedicija Kantoris Speestuwe: Helenes eelà Nr. 3
Tahlrunis Nr. 275
Atwehrts no 8—5, swehtdeenâs no 8—10

Sludinajumu maksa:
preeksch pusè 30 sant., tekstà 28 sant., sludinajumu baltà 14 sant. rindiņa.
Darba spehka meklejajeem 5 sant.
+ 5% sludinj. nodokliis.

Nr. 176 (3832) Leepajà, otrdeen, 9. augustà 1932. g. 14. gads

Griba gan ir leela.

Pee mums kaut kà negrib weiktees galigi reakzionarajàm partijam. Tàs waj nu speestas beeschi pahrkrahsot sawas iskahrtnes, waj ari pilnigi likvidetees un noeet no politiskàs skatuwes. Tà tas, peemehram, ir ari ar Arw. Berga nazionalo zentru, kursch ari jau mehginajis roku ar „pahrkristischanos", bet tomehr nonahzis pee pilniga sabrukuma. Bergam wairs naw neweena pahrstahwja Saeimà. Pateesibà tam jau ari maz nosihmes politiskà dsihwè — bergistu reakzionaro politiku tihri labi ispilda un peekopj zitas, pehz sawàm iskahrtnem, masaki reakzionaras partijas. Schinî sinà ar bergisteem tihri labi sazenschàs, nerunajot jau nemaz par tahdàm partijam, kà „kristigee strahdneeki", pat tihri „demokratiskàs" partijas — demokratiskais zentrs, sihkblodneeki un pat Skujeneeka progresisti. Ja pametam skatu „nazionalàs atmodas" waldibas darbibà, tad politiskà sinà, zik tas ari nebuhtu noschehlojami, jakonstetè wisreakzionarakais kurss kahds jebkad no kahdas waldibas peedsihwots. Taisni Skujeneeka waldischanas laikà polizijà noteek wisleelakàs patwalas — eedsihwotaju pipkoschanas, dausischanas, sapultschu trauzeschanas gan no polizijas, gan no aissargu puses. Taisni Skujeneeka waldischanas laikà konfiszè legalu arodbeedribu ussaukumus, walsts eestahdes eejauzàs streikos un eespaido to isnahkumu usnehmejeem labwehligà garà, par preses eerobeschoschanu wiswairak zihnàs pats „progresiwais" Skujeneeks un wina laikà „atrasta" rezepte, kà atswabinatees no waldibai nepatihkameem deputateem, tos weenkahrschi apzeetinot un jabahschot zeetumos, kà tas pagajdam gan teek darits wehl tikai ar komunisteem, kaut gan ir jau raditas wisas eespehjas, lai to paschu waretu isdarit ari ar sozialdemokrateem. Tà tad Skujeneeka waldischanas laikà pateescham newar juhdsetees, ka waldibas politikà truhktu reakzionarisma, kaut gan „ichtempeletais" reakzionaràs politikas nesejs un zihnitajs — Arw. Bergs — Saeimà naw representets. Winam ir zeenigi pehztetschi Skujeneeku—Breiksch-Blodneeku personàs un schinî sinà Bergs waretu buht gauscham apmeerinats un pilnigi meerigs. Demokratijas ahrdischanà bes wina ir wehl stipri leeli wihri, un Bergam nebuhtu cemesla ustraukties, ka demokratija pee mums waretu atguht sawu ihsto seju.

Tomehr, azimredsot, Bergs ar pensiju ween naw apmeerinams. Winsch grib wehl teikt sawu wahrdu, wajag tatschu atguht atkal aktiwà politika teesibas un usspodrinàt sawu sabrukuscho partiju. Un tadehl Bergs meklejis pehz skala losunga, kas waretu sazelt kahjàs lauschu masas, waretu rast slawu un nemirstibu tautas politiskam wadonim, kursch schinî gadijumà buhtu neweens zits, kà pats Bergs. Tadehl jau ari Bergs „iswirsija" sawu satwersmes grosijumu projektu. Spreeschot pehz pascha Berga raksteem, winsch deesgan maz pats liz, ka wina tagadejais satwersmes grosijums, ja ari tauta to peenemtu, buhtu jau tahds, kursch to apmeerinatu. Wina domu gahjeens eet tahlak: ja satwersme neeet, tad nost ar satwersmi, protams, tagadejà weidà un winas weetà — diktaturu. Isbraukt tomehr uz reisi tautà ar schahdu losungu, saprotams, naw eespehjams. Smeekligs ween war kluht, tapehz pagaidam ismehginaschanas balons. Sak' ja isdosees reis wispahr tautu peeradinàt, ka satwersme ir labojama un ja jau to reis labos, tad laboschanu warès ari turpinàt un tà, warbuht, pakahpeniski warès to tik tahlu salahpit, ka no paschas satwersmes nebuhs wairs nekas pahri palizis, buhs tikai Arw. Berga eelahpi.

Schoreis par pascheem grosijumeem pehz satura nerunasim. Tee jau wispahribà sinami. Bet japastrihpo — Bergam ir leelas gruhtibas ar sawu projektu. Pilsonu politiskàs partijas, kuras, warbuht, deesgan labpraht peenemtu ne tikai tagadejo grosijumu projektu, pat wehl daudz reakzionaraku, kratàs no schî projekta nost, jo bihstas saudet sawu popularitati par labu Arw. Bergam. Demzentrs jau noteikti pasaka, ka Bergs gribot grosit satwersmi, lai eegrositu atkal sewi parlamentà, lai usgrositu uz augschu nazionalàs apweenibas politisko nosihmi un pazeltu schis partijas politikas akzijas.

Bet Bergs nerimstàs. Wina ideja nedrihkst tatschu isnihkt. Pats saweem spehkeem winsch neko isdarit newar — politiki winam netiz un kaut ari wina awise jau katru deenu rakstitu lauku korespondenzes par satwersmes grosischanas nepeezeeschamibu, praktiski uz preekschu jautajums naw pawirsams. Un Bergs eet zitu zelu. Winam pahrak tuwu stahw wezà mahmula — Rigas latweeschu beedriba. Ta itkà naw Berga partija, bet pilnigi atrodàs Berga partijas wihru rokàs. Un nu schai wezai „mahmulai" jausnemas tautas „glahbschanas" darbs. Protams, wezàs „mahmulas" firds ir peekahpiga un ta — tautas kulturas wahrdà — tautas atbrihwoschanas wahrdà — nes smagus upurus un usnemàs sagatawot tautu par satwersmes grosischanu. Schinî noluhkà jau pat issludinats „satwersmes grosijumu kongress" (?). Bergs apmeerinats — wina ideju pausch „mahmula" tahlak, winsch, protams, spehlès pirmo wijoli un panahkumi droschi — jo latweeschu beedriba tatschu ir ar milsigeem nopelneem latwju tautas labà.

Un te nu atkal Berga draugi jauz tam rehtinus. Sakarà ar issludinato kongresu demzentrs jau noteikti issakàs kà pret pascheem grosijumeem, tà ari pret zeenijamo „mahmulu". Par Rigas latw. beedribu „Z. B." issaka sekoschus stipri asus „glaimus":

Kur ir tas kulturas darbs, ko Latw. beedribai wajadseja weikt, kur ir ta gaisma, ko winai wajadseja nest tautà, ko wina kahdreis sawos seedu laikos ar sekmem darija? — Nekas wairs pahri naw palizis, wiss ir tukschs, tlufs un tumschs ap Rigas latweeschu beedribu, un pa scho tumsu ap agrak sakrahtàm mantiskàm wehrtibam, kà refni nobarojuschees trani atstahtà bischu stropà, loschnà tagadejee waras wihri".

Te nu bija! Beedriba, kura tatschu spehlejot wadoscho lomu tauteschu organiseschanà — ir atstahts bischu trops un latwju tautisko ideju zihnitaji — refni nobarojuschees trani! Glaimoschana nekà wairs newareja pateikt. Saprotams, lihdz ar schahdu isnihzinoschu spreedumu no paschu pilsonu puses par latweeschu beedribu, kurai tatschu ar satwersmes grosijumu isweschanu buhtu bijis jaspehlè tautas Mekijas loma, sabruhk atkal wisi Arw. Berga labee nodomi. Un tà nu pateeschàm isnahks, ka „gribet grib, bet newar". Ta griba jau ir leela, tikai tà paschwakaki ar to spehku. Kas nu nahks palihgà Arw. Bergam? „Mahmula" israhdàs slikts palihgs, pats Bergs weens pats newar. Waj labaki tomehr nebuhtu Bergam, pagaidam, wismaz wehl apmeerinatees ar to paschu deputata pensiju, kuru winsch bez kurneschanas sanem no walsts uz tàs paschas nihstàs satwersmes isdoto likumu pamata?

B.

Slimo kases ar samasinateem lihdsekleem newarès istikt.

(„Str. Aw." spezialsinojumi).

Rigà, 8. aug. Latwijas slimo kasu saweeniba atkahrtoti greesusès pee waldibas lozekleem ar rakstu, kurà ta norahda, ka pehz nopeeknas pahrbaudischanas konstatets, ka pabalsta samasinaschanas gadijumà slimo kasem draud bankrots. Saweeniba kategoriski luhdz nesamasinàt walsts peemaksas slimo kasem.

Polizija apzeetina deputatus.

Wakar Wentspils kapos apzeetinats komunistu deputats Frizis Bergs, kursch saeimà nahza aisbehguschà Landowska weetà. Pilsonu laikraksti sino, ka apzeetinaschana notikusi tadehl, itkà Bergs aizinajis gahst waldibu. Ja, bet ja runà par waldibas gahschanu, waj tad tas jau ir tahds nosegums, kura dehl pat deputats jabahsch zeetumà?

Smagi zeetis reschisors Kr. Linde.

Kristaps Linde sagatawo Dundagà brihwdabas israhdi „Mehrneeku laiki". Pehz mehginajuma wakar to kahds no klahtesoscheem panehmis uz sawa motozikleta, lai aiswestu uz mahjam. Brauzot gar kahdu krogu Linde pamanijis, ka noraujàs kahds sirgs un drahschàs tam pakal. Apturets motozikletes, un Linde mehginajis aisturet sirgu, bet tas nogahsis Lindi gar semi un pahrdrahsees ar wiseem rateem tam pahri. Lindem smagi satrizinats wiss kermenis.

Waj schodeen eezels delegaziju sarunam ar Kreewiju?

Schodeen noteek ministru kabineta sehde, kurà tad ari paredsets eezelt delegaziju sarunu weschanai ar Kreewiju par tirdsneezibas lihgumu. Schinî sehdê isschkirschot ari Doles spehkstazijas buhwes jautajumu. Sehdê peedalischotees ari M. Skujeneeks, kursch beidsis sawu wisinaschanos jachtà.

SSS protestè pret behrnu peekauschanu.

(„Str. Aw." spezialsinojumi).

Rigà, 8. aug. SSS Galwenà walde eesneegusi Rigas prefektam suhdsibu par schihdu pioneeru peekauschanu Fridas Glasmanes peeminas godinaschanas gadijumà kapos. Rakstà aprahdits sihki uz apstahkleem, kahdos peekauschana notikusi. Zeetuscho starpà jaunecschi, kuri dsimuschi 1918. un 17. gados, bet ir pat tahdi, kuru dsimschanas gads ir 1921., waj 1922. Tee tatschu nu teeschàm polizijai newareja buht bihstami. SSS Galwenà walde issakot pret schahdu polizijas rihzibu wisasako protestu, peeprasa leetas ismekleschanu un wainigo sodischanu.

Nekahdu lehmumu naw.

Wairakos Rigas laikrakstos parahdijàs sina, it kà ministru kabinets nolehmis usdot ahrleetu ministrim pasinot, ka Latwija peeweenojàs Anglijas-Franzijas draudsibas nolihgumam. No kompetentas puses muhsu Rigas korespondentam sino, ka tahda waldibas lehmuma naw. Ahrleetu resors gan pats uz sawu galwu wedot schinî jautajumà kahdas sarunas ar Igaunijas ahrleetu reforu.

Brachts runà par „nomeerinaschanos", bet wisâs Wahzijas malâs sprahgst bumbas

Prusijas komisara pilnwarotais Dr. Brachts pasinojis, ka tuwakà laikà nedomajot isdot nekahdus dekretus nekahrtibu nowerschanai, jo stahwoklis pehzdejà laikà jau „nomeerinotees". Tani pat laikà katru deenu daschadàs walsts malàs noteek politiskas slepkawibas un bumbu atentati.

Nogalinats reichsbanera wadonis.

No Karalautscheem sino, ka nazionalsozialisti noschahwuschi Lezenes walsts karoga organisazijas wadoni Kozanu. Polizija aisturejusi wairakas personas, uz kuràm kriht aizdomas atentata rihkoschanà.

Turpinàs terors!

No Ratiboras, Augschsilesijà sino, ka pagahjuscho nakti laikraksta „Oberschlesische Rundschau" galwenà kantora telpàs mesta rokas granata, pee kam pilnigi ispostits skatu logs. Nekahdi ziti saudejumi naw nodariti. Usbruzejeem isdewees aisbehgt.

Nazionalsozialistiskais preekschsehdetajs negrib sasaukt reichstagu.

Prusijas landtaga presidents uz nazionalsozialistu frakzijas lidera Kubes preekschlikumu atlizis uz 16. un 17. augustu nolikto landtaga sesiju. Par sesijas atlikschanas eemesslu usdots tas apstahklis, ka nazionalsozialistu reichstaga un landtaga frakzijas grib sasaukt reichstagu.

Waj ari Hitlerim slepkawibas sahks palikt par karstam?

Wahzijas aspardsibas ministrs Schleichers sestdeen isbranzis uz kahdu Baltijas juhras peldweetu, lai tur pawaditu „wikendu". Tà kà uz Baltijas juhru isbranzis ari Hitlera ustizibas wihrs kapteinis Gerings, tad domà, ka naw isslehgtas swarigas apspreedes starp Schleicheru un Geringu.

Hitleram, kà dsird, pehdejàs deenàs bijusi swariga apspreede ar treezeennodalu wadoneem, pee kam ussweherta nepeezeeschamiba katrà gadijumà usturet disziplinu treezeennodalu rindàs un turpmak iswairitees no jebkahdeem waras darbeem. Atteezigi rihkojumi pehz schis apspreedes nosuhtiti wisu nazionalsozialistu organisaziju wadoschàm personam.

Wahzijà walda diktatoru sindikats.

Frantschu awise „La Republique" sihmigi issakas, ka Wahzijà patreis waldot diktatoru sindikats Wahrdu pa wahrdam wina raksta:

„Naw ko bahst galwu sem spahrna. Wajag sameerinatees ar to ihstenibu, ko redsam Berlinê. Tur organisejees diktatoru sindikats, kurà eeet: 1) walsts presidents Hindenburgs, 2) premjers Papens un katrà sinà gen. Schleichers, 3) Hitlers ar sawa ½ miljona bruhnkreklu, 4) Hugenbergs, wina prese un bankas, ruhpneeku un finansistu bars un 5) Schtahlhelms."

Tahlak laikraksts apluhko tàs dsihwà spehka rezerwes, brunoto waru, uz kuras pazehlusi galwu schi reakzijas hidra.

„1) Gen. Schleichera rokàs ir reichswers ar 100.000 wihru. 2) Barons Gails, eekschleetu ministrs, komandè 150.000 leelo polizijas armiju. 3) 400.000 lihdz 500.000 hitlereeschu plus Stalhelms, kas ari kalpo teem paschcem mehrkeem. Kopà tas istaisa 800—900.000, no sobeem lihdz papescheem brunotu wihru."

Ta ir brunotà reakzija un, lai to sakautu, wahzu strahdneezibai schaipus barikadem jaorganisè un jakopo wisi realee spehki. Weenotus spehkus, pret faschistu un monarkistu bandam! Tas ir strahdneezibas losungs patreisejà momentà ne tikai Wahzijà, bet wisur.

Kà Tschekoslowakijà nowehrtè hitlerismu.

Tschekoslowakijas politiskàs aprindas ar leelu interesi seko Wahzijas notikumeem pehz reichstaga wehleschanam. Nowehrtejot wehleschanu isnahkumu, laikraksti peebilst, ka Hitlers naw panahzis katolu zentra un sozialdemokratu sakauschanu, kà winsch to bija zerejis preeksch wehleschanam. Agrareeschu oficiozs „Niekow" atrod, ka Tschekoslowakijai par Hitlera panahkumeem neesot ko preezatees, jo tagad pastiprinaschotees nazionalsozialistu aktiwitate Tschekoslowakijas wahzeeschos un Wahzija apdraudès Poliju. Ar Hitleru nahkotnê Eiropai buhs tomehr jarehkinas.

Tschekoslowakijà gatawojas waldibas krise.

Tschetu laikraksti sino, ka semneeku aprindàs walda neapmeerinatiba ar patreisejo ministru presidentu Urbschalu. Semneeku partijas generalsekretars Berants un senators Staneks isbraukuschi uz Slowakiju schkeetami atpuhtas noluhkà, bet pateesibà, lai apspreestos ar partijas wizepresidentu deputatu Hodschu. Kà dsird, tad semneeku opozizija nodomajusi rudenî issaukt kabineta krisi un par jauno ministru presidentu israudsijusi deputatu Hodschu (pehz tautibas slowaku).

Amerikà dibinajàs besdarbneeku partija.

Amerikas bijuschà pasaules kara wadonis Woters pasinojis, ka dibinaschot politisku partiju, kurà uznemschot par beebreem tikai besdarbneekus. Tàpat Woters kandideschot presidenta wehleschanàs ar losungu — istihrit politisko dsihwi no waldoscho partiju korupzijas un ruhpetees par besdarbneekeem.

Atsihmejams, ka Woteram jau preekschà stipra konkurents. Tas ir kahds Koklejs, kursch jau paspehjis nodibinat semneeku-strahdneeku partiju un sawà laikà wadijis besdarbneeku gahjeenu uz Waschingtonu. Ari Koklejs zer kluht par presidentu ar besdarbneeku balsim.

Sweedrijas ministru presidentu gahsusi Kreugera kukuli.

Izdots ofizials komunikè, kurà teikts, ka Sweedrijas ministru presidents Ekmanis demisionejis tapehz, ka wehl schà gada februarî sanehmis no Iwara Kreugera 50,000 kronu kà seedojumu tautas partijai, kuras liders bija Ekmans. Schi suma tagad atmaksata Kreugera usnehmumu konkursa waldei. Tahdu pat sumu, kas ari jau atmaksata atpakal, Kreugers tautas partijai, kà sinams, seedojis ari 1931. g. julijà.

Sweedrijas karalis pehkschni pahrtrauzis sawu wasaras atpuhtu un eeradees Stokholmà, lai peedalitos ahrkahrtejà trona padomes sehdê, kurà pehz wehl neapstiprinatàm baumam sagaida koti swarigus lehmumus tirdsneezifkàs politikas jautajumos.

Taisnojàs.

Sweedrijas bij. ministru presidents Ekmans publizejis „taisnoschanàs rakstu", kurà paskaidro, ka winsch no Kreugera peenehmis sch. g. februarî jauno „dahwanu" tautas partijai — 50 tuhkstoschi kronu — tikai pehz tam, kad sanehmis no Kreugera wehstuli, kurà pehdejais apgalwojis, ka dabujis Amerikà leelu aisnehmumu, ar ko wareschot apmeerinat wisas sabeedribas „Kreuger un Toll" prasibas pehz jauneem kapitaleem.

Tofmares pleena laustuwês

Pee pleena lauschanas darbeem war nodarbinat lihds 150 besdarbneeku. — Pilsehta grib pirkt Tofmaresraschojumus. — Janahk pretim zenu sinâ.

Katru gadu muhsu schoseju jaunbuhwem un remonteem patehrê leelaku daudsumu pleenakmena un grants. Lai apmeerinatu prasibas pehz schi materiala, schoseju un semes zelu departaments ir Tofmarê, (12—15 km. attahlumâ no Leepajas) eekahrtojis sawu pleena laustuwi. Pleena kahrta te ir wisai beesa un wehrtiga. Ta ismantojama ne tikai schoseju un buhwju wajadsibam (turpat Tofmarê ir usbuhweta no schi materiala glihta strahdneeku dsihwojamâ baraka), spezialisti pehz ruhpigam analisem, ir nahkuschi pee slehdseena, kâ apstrahdats tas isleetojams kâ wehrtigs mehsloju-ma lihdsekklis. Tofmares pleenî ir loti augsts kalka saturs, kas dod eespehju winu intensiwi ismantot ari laukfaimneezibas wajadsibam. Pleena laustuwe Tofmarê darbojâs jau apm. 5 gadus. Pagahjuschâ seemâ te nodarbinati 150—200 besdarbneeku. Uz akorda strahdajot, pehz administrazijas paskaidrojumeem, ispelna bijusi 3—4 lati deenâ.

Ari nahkoschâ besdarba sesonâ ir padomâ Tofmarê nodarbinat 100—150 besdarbneeku. Winu noweetoschanai usbuhweta dsihwojamâ baraka. Pehdejâ ir gan tehkis un masgajamâ istaba, tomehr gulamtelpas schkeet pahrak masas. Barakâ nodomats noweetot 80—100 zilweku, bet 2 gulamistabu grihdas platiba kopsumâ ir tikai 100 kw. metri (60 kwm.—40 kwm.).

Telpâ ir eetahrtotas nahras guleschanai 3 stahwos, no kureem pagaidam gan domajot ismantot tikai 2 stahwus. Protams, ka ari pee tahdeem apstahkleem gulamtelpu newar tahlu usskatit par peeteekoschu. Bez tam, besdarbneeku noweetoschanai paredseta ari wehl otra koka baraka, bet ari te platiba naw leela.

Ar besdarbneeku un paschraschotâ pleena palihdsibu, departaments isweds Leepajas — Mescha preeka — Grihsupes schosejas isbuhwi. Semes darbi patreis nobeigti wisâ 5 km. garumâ, bet schoseschana tikai puszelâ. Seemâ ari te wehl paredsami leelaki darbi weetejeem besdarbneekeem.

Bez tam, schinîs deenâs ussahk schoseschanas darbus uz Leepajas-Durbes zela apm. 300 m. garumâ, pee Durbes. Ari te nodarbinâs ap 20 Leepajas besdarbneeku.

Departamentam patreis laustuwês stahw saraschots ap 10.000 kub. metru pleena, kuru kreditu truhkuma dehl newar isleetot. Leepajas pilsehtas paschwalde ir ar meeru pirkt no departamenta pleeni sawu eelu remonteschanai. Tomehr ar departamentu schini wirseenâ naw panahkama weenoschanâs. Departaments usstahdijis pilsehtai tahdu zenu (paschismaksa, kura ir ap Ls 4 kub. metrâ, plus pelnas prozents), kahdu pilsehta newar maksat. Tapehz sarunas ari issukuschas. Waj ari pahri departamentam stahwoschâm waram te nebuhtu sakams saws wahrds?

Pilsehtas paschwalde ir ar meeru no departamenta pirkt apm. 15,000 kub. metru pleenakmena. Wina saraschoschanai, kâ mums paskaidroja, weetejee schos. un semes zelu departamenta weetejee speziali-sti, waretu 2—3 mehn. nodarbinât apm. 150 besdarbneekus. Bet pilsehta pirkumu waretu isdarit tikai tad, ja departaments pleenakmena zenu samasinatu. Protams, schi zena warbuht buhtu sem departamenta paschismaksas zenas. Bet eewehrojot to, ka pleena lauschanai ismanto besdarbneekus, kuru nodarbinaschana schahdos jeb zitados darbos ir nepeezeeschama, tas nebuhtu tas launakais. Kaut ari walsts sanemtu no saweem isdewumeem atpakal 70, 60 jeb pat tikai 50 proz., ari tad darbi Tofmarê attaisnotos. Janem tatschu wehrâ, ka walsts ir speesta farihkot ari tahdus sabeedriskos darbus, kuri nedodatpakaliteko.

Isejot no ta, atteezigâm instanzem buhtu jaisdara speedeens uz departamentu, lai pehdejais sawas kalkulazijas taisitu newis uz pelnu, bet gan tahdas, lai dotu eespehju darbus turpinat kâ Tofmarê pee lauschanas, tâ ari paschwaldei, pee pleenakmena isleetoschanas ceelu uzlaboschanai. Tas eewehrojami uzlabotu Leepajas besdarbneeku stahwokli preekschâ stahwoschâ besdarba sesonâ, kura kâ wisas pasihmes rahda, buhs weena no smagakâm, kahda wispahrî peeredseta.

—p. g.—

Stihweschanâs ap reichstaga atklahschanu

Negrib Klaru Zetkinu peelaist pee atklahschanas.

Kommunistu pahrstahwe Klara Zetkina ir wezakâ wahzu reichstaga lozekle un tahdâ kahrtâ aizinata parlamentu atklaht. Tas loti nepatihk un grausch sirdi nazionalsozialistu presei, kura isplukst lamâs un nekihtribâs. Adolfs Hitlers rakstu sawâ organâ „Völkische Beobachter", ka buhtot daudz labak, ja Zetkina aiz wezuma nespehka un tagad gandrihz pilnigi slima buhdama, scho peenahkumu ustizetu nahkoschajam deputatam pehz wezuma, zentra lideram Blumam.

Rakstâ, starp zitu, ir schahdi wahrdi:

Ta ir ne tikai liktena ironija, bet ari teeschi simbolisks sagadischanâs, ka, domajams, scho pehdejo parlamentu, pehdejo reichstagu atklahs schihdu komunistu seewa! Nekas tâ neraksturo scho parlamentariskâs sistemas nejehdsibu, kâ tas apstahklis, ka Maskawas pahrstahwe war kertees pee augstâ nama atklahschanas. Tahds stahwoklis jaismaina ar zitu, labaku. Wahzu tauta ir pilnâs zeribâs un ar teesibu war prasit, lai winas pahrstahwji parlamentâ tahdu apkaunojoschu parahdibu nepeelaistu! (?).

Par parlamentarâs sistemas nejehdsibu katrai partijai gan, laikam, buhs sawi eeskati un sozialdemokrati katrâ gadijumâ nostahsees schis zeenijamâs rewoluzionares aisstahwju pusê. Un jadomâ, ka reichstaga wairakums hitlereeschu isgahschanos neatbalstîs un schinî brawurigâ kampanâ nepeedalisees.

Bahrtas upes reguleschanas darbus turpinâs.

Darbs Leepajas besdarbneeketem.

Meliorazijas departamenta direktors insch. Kuse, kas kopâ ar budscheta komisiju winas pehdejâ isbrauzeenâ uz Leepajas apkahrtni eepasinâs ar Bahrtas upes reguleschanas darbeem, isteizâs presei:

Bahrtas upes reguleschanas darbi ussahkti scha gada junijâ ar 2 bagarmaschinam, peldoschu bagari, kas ari sewischkâm eerihzem usirdina semi un tad to ispumpê krastâ un krasta bagari, kas agrak strahdaja pee Misas upes reguleschanas. Bahrtas upi paredsets regulet, t. i. padsilinat un paplaschinat 7 klm. garumâ, sahkot no Leepajas esera lihds Tosiles upes eetekai. Isbagaret paredsets wismaz 500,000 kub. metru semes. Darbi, strahdajot ar tagad nodarbinatâm bagarmaschinam, ilgs 3—4 gadus.

Bahrtas upe pee Nihzas un augschgalâ ir deesgan plata un dsila un nes sewi uhdenus no pahri par 2000 kilometru leelâs platibas Leetuwâ un Latwijâ. Turpretim, lejas galâ, pee Leepajas esera krutums eewehrojami samasinas, bet pati upe paleek stipri schauraka un seklaka, weetam sadalotees wairakos saros. Pluhdu uhdeni neatrod upê peeteekoschas notekas un ispluhst pa Leepajas esera plascho, semo apkahrtni un pee Tosiles upes eepluhst ari Meka esera apkahrtnê. Wisu schis plaschais lihdsenums ir tikai nedaudz zentimetrus augstaks par normalo juhras lihmeni.

Ar Bahrtas upes lejas gala reguleschanu wehl nebuhs ispildita wisa darbu programa, bet tas dos eespehju kertees pee tahlak paredseteem darbeem: nowadit Tosiles upes un Meka esera apkahrtnes uhdenus pa kanalu teeschi juhrâ, bet Tosiles upes baseinu noslehgt no Bahrtas, aisberot uz Leepajas-Nihzas schosejas 3 tiltus, lihds ar to norobeschojot Bahrtas upes uhdenu eepluhschanu Meka esera lihdsenumâ. Budscheta komisija ari konstateja, ka schee darbi nepeezeeschami.

Wispahr darba apstahkli Leepajas-Nihzas rajonâ loti sareschgiti un pilniga darbu programas isweschana prasis daudz laika un lihdsekku. Pilnigai Bahrtas upes uhdens lihmena reguleschanai buhs nepeezeeschama ari 2 leelaku sluhschu isbuhwe Tosiles upes eetekâ un kanalâ, uhdens aissarga dambju un uhdens pahrpumpeschanas eerihtschu usstahdischana. Bet apstahklu uzlaboschanâs sinamâ mehrâ buhs sasneegta ari ar Bahrtas upes lejas gala isbagaroschanu.

Apskatiju ari zitus, pa dalai jau eesahktus un iswedamos meliorazijas darbus Leepajas apkahrtnê. Paschlaik nobeidz Alandas upes reguleschanu, sahkot no Grobinas lihdz Tahschu eseram. Weizot schos darbus ari dota eespehja isweest kultiweschanas darbus uz leesâm plawu platibam. Weetejee lauksaimneeki loti energiski un jau tagad war redset israktus jaunus nowadgrahwjus uz isreguleto upi. Tadehl sagaidams, ka te jau tuwakâ nahkotnê iswedis plaschus semes kultiweschanas darbus. Remot wehrâ Leepajas tuwumu, semes kultiweschanas darbi, neraugotees uz krisi, buhtu weizami pastiprinatâ gaitâ, jo paschlaik darba spehks ir uz pusi sehtaks, kâ agrakos gados.

Tomehr par noschehloschanu jasaka, ka daudzos gadijumos, kur galwenee nowadgrahwji israkti un upes reguletas tahlak wairs neko nedara un ar isweesteem darbeem beeschi panahk stahwokla pasliktinaschanos. Tâ kâ ari Leepajâ ir leelaks skaits besdarbneeku, kurus waretu ismantot meliorazijas darbeem, departaments ruhpesees rast tuwakâ nahkotnê lihdzekkus ussahkt meliorazijas darbus wairakâs weetâs.

Eekschseme.

Karstais laiks issauz swejneezibas krisi.

No leelâ karstuma, kas nesen waldija Latwijâ, loti jasiluschi uhdeni Latwijas upês un juhras peekrastês. Uhdens temperatura bija zehlusees stipri wirs parastâs. Kâ israhdâs, tad pahrak siltais uhdens no muhsu upem un peekrastem atbaidijis siwis. Laschu un nehgu sweja upês tikpat kâ pilnigi isbeigusees. Laschu truhkums issauzis ahrkahrtigu zenu zelschanos. Tagad par lasi prasa lihdz Ls 2.40, mahrzinâ, kahda zena sen naw peedsihwota.

Ari juhras swejâ paschreiz walda pilnigs klusums, jo siwis no siltajeem peekrastes uhdeneem iswairâs. Ja tuwakâs deenâs siwis no juhras dsilumeem neatgreesisees Latwijas uhdenos, tad schogad nahksees runat par ahrkahrtigi asu swejneezibas krisi.

Jauns aparats spirta atuhdenoschanai.

Walsts degwihna monopola noliktawâ, Pioneeru ceelâ, patlaban pahrbauda jaunusstahdito spirta atuhdenoschanas aparatu. To pagatawojusi frantschu firma „M. Pangris" Lillê un schi eerihze produzês 320 hektolitrus deennaktî. Tagad warês atuhdenot ari sehlspirtu, kas ismakâs eewehrojami lehtak. Bez tam eerihze peemehrota ari spirta rektifizeschanai. Jaunâ eerihze ismakâs ap 300.000 ls. Seemas mehneschos peejaukschanai benzinam pahrdewa ap 1,5 milj. gr. absolutâ spirta, bet tagad pahrdod lihdz 2,5 milj. gr. mehnesi.

Ari „logika": wajadsigs meers, bet nedrihkst atbrunotees.

Skaisti wahrdi pee 300.000 zilnitaju kapa.

Werdenâ sestdeen notika leelas swinibas pee tâ sauzamâ „Kaulu nama", kurâ apbediti 300.000 kareiwju lihku atleekas. Wisi tee krituschi draugmigâs kaujâs pee Werdenes zeetokschna 1916. gada rudenî. un tika pehdejos gados useeti kaujas laukos.

Swinibâs peedalijâs walsts prezidents, kara ministrs, waldibas lozekli un leels daudzums kara weteranu. Pee Duomona forta tika peestiprinata plate ar peeminas usrakstu par kaujam un winâ peedalijuschamees pulkeem. Kara ministrs Bonkurs isteiza zeribu, ka Werdenes kauja buhs pehdejâ, kuru wedusi Franzija. Par meeru newajaga runat, meeru wajag radit. Franzijas peenahkums pret saweem krituscheem behleem, ir darit wisu meera labâ.

Pehz tam runaja prezidents Lebrens. Winsch norahdija, ka simteem tuhkstoschu krustu ir jakluhst par beebinajumu nahkoschâm paaudzem. Teem ir janostiprina reebums pret kara neprahtu. Bet Franzija tomehr nedrihkstot atbrunotees, kamehr naw garanteta wispahrejâ droschiba.

Belgijâ streiko 170.000 ogleratschu.

Swehtdeen notika belgu soz.-demokratisko kalnratschu arodbeedribas apspreede. Pehz karstâm debatem noleemu izludinat wijas raktuwes un palikgunegmumos streiku. Streika peedalijees wairak kâ 170.000 kalnratschu.

Waldiba spehrusi solus meera nosargaschanai.

Pee tiltu buhwem un zelu remonteem nodarbinâs ap 1000 strahdneekus.

Ministru kabinets nahkoschâs deenâs atwehleschot 300.000—400.0000 ls tiltu buhwem un zelu un schoseju remonteem. Pee scheem darbeem warês nodarbinat ne masak kâ 1000 strahdneekus un amatneekus, wismaz 3—4 mehneschus.

Jauni atweeglojumi dzelszelu pasascheereem.

Dzelszelu wirswalde isstrahdajusi jaunu noteikumu projektu, kas paredz atweeglinajumus teem dzelszelu pasascheereem, kas eegahdajâs turp un atpakal biletes. Brauzejeem buhs teesiba katrâ wirseenâ weenu reisi pahrtraukt brauzeenu, iskahpjot kahdâ no starpstazijam.

Tirgû jau swaigi rudsi.

Pehz laukfaimneezibas zentralbeedribas sinam, rudsu plauja wisâ Latwijâ jau tuwojas beigam. Nenoplauti rudsu lauki palikuschi tikai Latwijas seemelos un tur eestahjuschâs leetainâs deenas plauju war stipri aiskawet. No Latgales Rigas tirgû jau parahdijuschees pirmee rudsu suhtijumi. Zenas wisumâ lihdsinâs waldibas issolitâm zenam.

Kâ jau eepreeksch wehrteja, tad rudsu rascha wisâ Latwijâ schogad ir laba. Tikai weeglakâs smilschu semês graudi isnahks sihkali. Kweeschi sola loti labu raschu. Wehli sehtâs ausas loti daudzos apwidos ahrkahrtigi zeetuschas no ruhsas. Ahbolina rascha atsihstama par apmeerinoschu. Tâpat ari kultiweto plawu rascha.

Stipri zeetuschas tikai ganibas un ta issaukusi peena zaurmehra isslaukuma krischanos.

Karâ krituschais apmetlê brahlu kapu peeminekli un eerauga sawu gihmetni.

Tschekoslowakijâ, Wranowas meestinâ, eedsihwotajus pehkschni pahrsteidsis ar sawu eeraschanos Aleksanders Switaleks. Pehdejais, kâ Austrijas armijas kareiwis, pasaules karâ peedalijees Kreewijas frontê. Kahdâ leelâ kaujâ winam laimejâs isglahbtees no nahwes un winsch kritis kreewu guhstâ. Nodsihwojis Kreewijâ 14 gadus, Switaleks nolehmis atgreestees dsimtenê. Bet Switaleka peederigee, nesanemot no wina nekahdas sinas, nodomajuschi, ka winsch wairs neatrodâs starp dsihwajeem, issludinajuschi winu par miruschu un nosuhtijuschi wina gihmetni brahlu kapu komitejai, kas pag. gadâ uszehlusi peeminekli krituscheem karawihreem. Starp zitu karawihru gihmetnes peeminekla plahksnê eeweetota ari Switaleka gihmetnê lihdz ar wina wahrdu. Un tâ Switaleks eeraudsijis sewi miruschu!

Pasaules kronika.

— Parisê apzeetinats kahdas leelbankas eerednis, kursch noblehdijis apmehram 12 miljonus franku.

M. Kursemneeks.

Dwehselu birscha.

Wasariga sentimenta usmetums.

7. turp.

Ari es tawus pahrmetumus neesmu pelnijis. Un es jau saziju — es gribu, lai schi meitene muhscham smaiditu un man nebuhtu jâsalst. Aukstis ir baltais marmors, aukstas ir Kalerijas Iwanownas azu dzelmes un aukstums dwesch iz katra wreekschmeta, ja schai telpâ neeenes smeeklus. Kursch to neatsihst un negrib saprast, tas sche ir leeks!...

Winsch to noteiza pazeltâ toni un panehmis Sofiju Antonownu sem rokas eegahja weesibu istabâ.

Ko bij mums darit, kuri teescham Terentija Iljitscha rihzibu neatsinam? Mahjeens tatschu bij tik nepahrprotams.

Es pasneedzu winai zepuri un mehteli. Kâ atwadidamâs wina aplaida pahr telpu skatu un wisilgak tas kawejâs uz paaugstinajuma pee winas paschas attehla baltajâ marmorâ. Winas dsihwâ dwehsele bij tur un paschu to nosauza par aukstu. Waj nesasist to un neatgreest nesenâs deenas? Turpat, uz paaugstinajuma atrados smagee ahmuri un kalti. Bet ko tas wareja lihdzet! Pee jau esoschâm drupam wareja wehl peeweenot marmora gruweschus. Un kas wisu to notihris? Tahdas rihzibas sekas bij nepahrredzamas.

Es aizinoschi paluhkojos Kalerijâ Iwanownâ. Wina gluschi tâpat mani.

— Kurp? — wina kluši jautaja.

— No schejeenes prom... Un tad redzesim. Mehs aisgahjam.

8.

Wehlâ rihtâ Terentijs Iljitschs iehdeja sawâ darbnizâ uz akmens bluka un domaja, galwu atlehjis rokâs. Blakus atradâs Sofija Antonowna. Izmisumâ wina lausija rokas. Tad, satwehrusi Terentija Iljitscha roku, sahka ispluhst asarâs.

Terentijs Iljitschs satruhkâs. No peestahreena? No asaras, kura uskrita tam uz rokas? Winsch peelezâs stahwus un noskrehja lihdz darbnizas widum. Atgreesees pret Sofiju Antonownu sazija ar saudsigu asumu:

— Asaras! — Kamdehl tu raudi? — Es no weenas asaras jau atswabinajos. Waj lai breenu atkal pa otras asaru pelki?! — Peeteek. Nekas newar buht reebigaks, ja seeweeti redz raudam. Ta ir leeziba, ka wina nesaprot sawu peenahkumu pret dsihwi, pret wihreeti, pret draugu. Wina nekâ tad nesaprot. Tas ir mulkigi. Ja tu gribi to turpinat — ej tur, eeksch. Un eeslehdzees. Aisklahj durwis ar beesâm segam, lai ne skanas sche neislauschas ahrâ. Es waru kluht ahrprahtigs. Es waru... es pats wairs nesajehdzu, ko es waru, ko newaru. Ej!...

Sofija Antonowna peezehlâs peegahja pee Terentija Iljitscha un weegli aisskahra ta plezu.

— Terjoscha, nedusmo, neustrauzees. Atnini pagahjuscho...

— Ak, ko! — Pagahjuscho! — Tagad ir rihts un esmu, kâ no pagiram atmodees.

— Tad man buhtu jaaiseet?...

— Ak ta, tu par to. Wari ari nedarit. Tu aiseesi un tomehr reiz nahksi atpakal. Un tad tew lihdzi nahks wesels krahjums pahrmetumu. Buhs wehl launak.

Pahris reises Terentijs Iljitschs pahrsoloja par telpu, tad apstahjâs pee Sofijas Antonownas, kura nenolaida ne skatu no wina rihzibas un gaitas.

— Waj sini ko! — Ej mahjâ.

— Terjoschâ, tâ tu...

— Nepahrtrauz. Es neissaziju wisu. Ej mahjâ un atwadees no peederigeem. Saki, tu isbraukši uz kahdu laiku. Nesaki noteikti, kur, bet apmehram.

— Kam lai es to saku? — Man naw neweena...

— Nu, kautwaj tam pascham idiotam Pawelam Wlasitscham. Ej pasteidzees. Ap pusdeenas laiku mehs aisbrauzam. Steidzees.

Sofija Antonowna eeskrehja otrâ istabâ un tuhlit iznahza ar mehteli un zepuri. Aisskrehja, kâ pehz laimes dsihdamâs un bihdamâs, ka ta waretu pasust.

Terentijs Iljitschs palika weens.

Wina doma palika wiseem noslehpums. Bet aisbraukt winsch teescham gribeja. Winsch eegahja otrâ telpâ, isnesa zela somu un sahka sakrawat daschadas leetas. Wajadsigas un pilnigi leekas. Daschos wahrdos pasinoja mahksias kolektiwa komisaram, ka aisbrauz. Kad soma bij pilna, atsehdâs un pahrwilka roku pahr peeri. Ta bij siweedru klahta.

Pee durwim kahds klauweja.

Terentijs Iljitschs pazehla skatu un asi noteiza:

— Eeksch! —

Winsch mani sanehma ar naidigu skatu. Wisa sirsniba, kahdu biju paradis winâ redset, bij issudusi. Uz mani raudsijâs sweschneeks.

Winsch peezehlâs un eenehma naidigu posu.

— Tu pee manis? — Un kas par leetu?

— Es pee tewis. Bet ne sawâ leetâ.

— Tâ, tew ir klientura. Nesinaju to. Bet weenalga. Nu?

— Terentij Iljitsch, aiz durwim gaida Kalerija Iwanowna. Wina nenahza nekâ luhgt. Tahdas leetas naw isluhdzamas, kâ ubagu dahwanas. Bet skaidribu wina grib. Wina grib sinat, zik leelâ mehrâ wina, kâ personiba saudejusi sawu wehrtibu un kamdehl tas notizis. Tikai tikdaudz. Tu waretu winu peenemt. Wina ir gluschi nomeerinajusees un szenas tew nekahdas nesarihkos.

Terentijs Iljitschs ironiski noismehjâs.

Mani tas ustrauza.

— Tu smejees?!...

— Tu neesi pateizigu peenahkumu usnehmees. Bet labi. Es runaschu. Lai wina eenahk.

— Es paaizinaschu. Bet tu rumâ, kâ zilweks ar zilweku. Pretejâ gadijumâ...

— Tu man draudi?

— Wahrda teeschâ nosihmê. Es sagahsischu tawu dwehselu spekulanta buhdu, ja tu neisturesees, kâ zilweks. Sargees peeleetot melus. Wina ir tawu meku upuris.

Terentijam Iljitscham eegailejâs azis, bet winsch palika uz weetas. Es isgahju ahrâ un pasaziju Kalerijai Iwanownai, ka wina war eeeet.

Wina luhdzoschi manî paskatijâs. Es scho skatu japratu.

— Nebihstatees, es buhschu juhsu tuwumâ.

(Turpmak wehl)

Amerikanu inscheneeri konstruejuschi pulksteni bez riteneem. Winu weetu aispilda tschetras rotejoschas magnetiskas ripas, no kuràm weena apgreeschas reisi sekundê, otra — reisi minutê, treschâ — reisi stundâ un zeturtâ — reisi 24 stundâs.

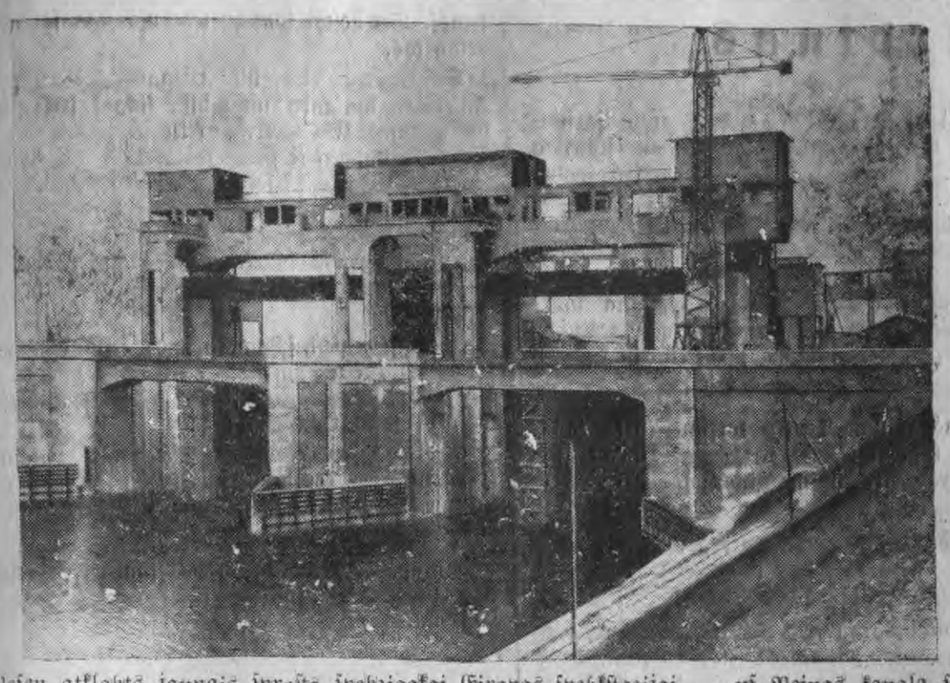

Nesen atklahts jaunais sprosts spehzigakai Eiropas spehkstazijai — uf Reinas kanala starp Baseli un Strasburgu.

Gorgulows, kuru teesaja frantschu teesa par walsts presidenta nogalinaschanu.

Ameriká isgudroti ispletni ar sehdekleem, kas leelâ mehrâ pawairo sidmaschinu pasascheeru droschibu.

Rodibinata ugunsdsehseju saweenibas Lejas-Kursemes sekzija.

Kà zihnas pret ugunsgrehka breesmam.

Latwijas ugunsdsehseju beedribas apweenotas kopejâ — Wislatwijas ugunsdsehseju saweenibâ, kuras sehdeklis atrodas Rigâ. Min. sabeedribas usdewums sekmet ugunsgrehku apkaroschanu, rihkojot ugunsdsehseju skolas, kursus, organiset spezialas literaturas isdoschanu u. t. t. Lai darbs weiktos sekmigak, pehdejâ laikâ pee saweenibas dibina atsewischkas ugunsdsehseju sekzijas pa apgabaleem. Tahdâ kahrtâ noorganisetas Rigas, Semgales, Latgales un zitas apgabalu sekzijas. Swehtdeen Leepajâ eeradàs W. ugunsdsehseju saweenibas lozeklis un instruktors Stelkawins, lai noorganisetu ari Lejas-Kursemes sekziju. Sakarâ ar to, apspreedê peedalijàs pahrstahwji no wisàm Lejas-Kursemes ugunsdsehseju organisazijam: no Leepajas — pilsehtas brandmeistars Osolinsch, no „Traukfmes" — Sabuls un Reekstinsch, Brihwprahtigo ugunsdsehseju b-bas — Pente un Mendelschtams; no Kara ostas darbnitschu brihwpr. ug. ds. b-bas — insch. Kormanis, dselszelu mesgla ugunsdsehs. komandas — Reinis, no Wainodes — Neiburgs, Kuldigas — Reinschissels, Aisputes — Funkelschteins, Durbes — Inte. Pahrstahwji nebija eeraduschees no Saldus, Preekules un Skrundas.

Sekzijas presidijâ, kà preekschsehdetaju eewehleja Penti, bet kà lozeklus — Osolinu, Neiburgu, Kormani, Reini, Reinschissel un Inti. Lejas-Kursemes sekzija representè ap 1000 ugunsdsehseju, no kureem ap puse atrodas Leepajâ.

Ugunsdsehseju saweenibas instruktors Stelkawins pehz tam notureja 2 preekschlasijumus: 1. Ugunsdsehseju disziplina un 2. Ugunsgrehka apkaroschanas taktika. Uf preekschlasijumu eeradàs ari waj wisi Leepajas ugunsdsehseji.

Disziplinai ugunsdsehseju darbâ ir milsiga nosihme. Tapehz no wiseem prasama stingra disziplina. Wislielakais eenaidneeks ugunsdsehseju disziplinai — alkohols. Ereibis ugunsdsehsejs nedrihkst parahditees formâ. Wehl wairak — ugunsgrehka weetâ tas nedrihkst rahditees. Bes tam runatajs peewed weselu wirkni daschadus praktiskas dabas norahdijumus un ilustrazijas.

Ugunsgrehka gadijumâ daudz kas atkarajàs no aukstasinibas. Tas sewischki sihmejas uf wadoscho sastahwu. No ugunsdsehsejeem japrasa ari laipniba pret nelaimê zeetuscheem. Wispahr ugunsgrehka gadijumâ jarihkojàs tà, lai notiktu pehz eespehjas masak postijumu. Uguns pati par sewi nodara daudz postijumu. Tapehz ugunsdsehsejeem jasargajàs scho postu wehl wairak paleelinàt.

Interesanti bija instruktora Stelkawina aisrahdijumi atteezibâ uf istureschanos taî gadijumâ, ja leesmàs nosuduschi zilweki. Wezos un behrnus tahdos gadijumos jameklè gultâ, sem gultas, waj zitur kaut kur noslehpuschos. Turpretim, jaunus, peeauguschus zilwekus meklet kaut kur logu waj durwju tuwumâ. Sazito apleezina daudzi praktiski nowehrojumi. S.

Profesors Pikars startès stratosferâ.

Winsch grib sasnegt 16 kilometru augstumu.

Profesors Pikkars, wina palihgi un aparats, ar kuru notiks pazelschanàs stratosferâ, jau no pagahjuschàs treschdeenas atrodas starta weetâ — Zirikes aerodromâ, Schweizê. Tuhlin pehz aparata noweetoschanas, profesors Pikkars un Makfis Posins, kas ari peedalisees sidojumâ, stahjuschees pee pehdejeem sagatawoschanàs darbeem. Aerodroms atrodàs polizijas apsardsibâ, kura sinatneekus aissargà no sinkahrigeem.

Metala balons — ihstena gaisa laboratorija — noweetots uf speziala akmens sundamenta. Profesors Pikkars zer pazeltees 16,000 mtr. augstumâ.

Bes daschadeem instrumenteem aparatâ atradisees ari diwi individualee paraschuti un 45 maisini ar swinu. kà balastu, kurus nometis semê pehz wajadsibas.

Gigantais gases balons, kurâ war eetilpinat 14,000 kub. mtr. gases, buhs ispuhsts wahjaki, nekà eepreekschejâ lidojumâ, kurâ prof. Pikkars sasneedsa 15,000 mtr. augstumu 28 minutês. Pahrmehrigais ahtrums stipri trauceja isdarit sinatniskus nowehrojumus. Schoreis gases daudzums aprehlinats tahdi, lai pazeschanàs ilgtu daschas stundas.

Sawâ pirmajâ lidojumâ prof. Pikkars nebija pilnigâ skaidribâ, waj lidotajeem buhs jazeesch no pahrmehriga aukstuma waj karstuma, kadehl winsch lika pusi aluminijas sferas nokrahsot metnâ un pusi baltâ krahsâ. Israhdijàs, ka kabinê temperatura eestahjàs lihds 41 gr. wirs nules un lidotaji tikko nekrita par upuri leelajam karstumam. Schoreis peeleetota tikai spilgti balta krahsa, lai masinatu saules staru eespaidu.

Komiks zilweks: vapreeksch slawê, tad peł.

Laidi. Gandrihs diwi gadus atpakal, kad eesahkàs Laidu pamatskolas progresivo skolotaju wajaschanas, uf scheem skolotajeem sawu akmeni meta ari wezsaimneeks J. Swikis. S. ir bijis widusskolas skolotajs Kreewijâ, tagad — basnizas padomes lozeklis u. t. t. Eesneegdams Aisputes apr. skolu waldei suhdsibu par skolotajeem Petrowitscheem un Preisu, Swikis prasijis par pahrsini skolâ eezelt skolotaju Greeteni. Esot preekschsihmiga skolotaja, kamehr tagad uf schis skolas durwim warot likt kà usrakstu isteizeenu no Dantes „Deewischkàs komedijas", kas bijis redsams uf elles wahrteem un skan tà: „Zelineet, kas tu scheit eeej, atstahj katru zerib' ahrpusê".

Skolu walde scho ar 10 tituleem parakstijuschàs pilsona Swika suhdsibu usskatija kà swartgu apsuhdsibas raksti, bet tai nebij sinams, ko tas pats Swikis par teem pascheem skolotajeem rakstija daschus gadus agrak.

Tagad, kad mums peeeetami pagasta rewisijas komisijas protokoli, interesanti atsihmet sekoscho 1924. g. 26. nov., kad Swikis kà Waltaiku pag. rewisijas kom. preekschsehdetajs rewidejis Laidu pamatskolu, tas pats ar sawu roku taisijis protokolâ sekoschu slehdseenu par scho skolu:

„Issazit atsihschanu skolas darbineekeem ar skolas pahrsini Petrowitscha kungu preekschgalâ par eewesto labo kahrtibu skolas bibliotekâ un wisu pedagogisko darbibu".

Wehl agrak — 19. junijâ 1923. g., kad skolu pahrsinaja wehl Greetena, Swikis, rewidedams skolu, atradis bibliotekâ, to ari pahrsinajusi pati Gr., un zitu chaotiskâ stahwoklî. Jajautà — kapehz weenas un tàs paschas personas slehdseenos tahdas preteschkibas, kà balts tlusht par melnu un otradi? Domaju, ka lasitaji eemeslus tam saskatis paschi. Ka teem politiska smaka — wairak kà skaidrs. A.

Daschadas sinas.

— **Gudeneeki.** Nodod teesai. Gudeneeku polizijas kahrtibneeks aisturejis brahlus Zehrpinus no Juhrkalnes pagasta, Lauzeneeku mahjam. Teesabi swejoja kahdâ Gudeneeku upitê afarus un raudas, kuru swejoschana aisleegta.

— **Embote.** Sahdsiba. Weetejàs Osolinu mahjàs dsihwoj. Jekabam Rabowitscham nosuda jumta skaidas 45 ls wehrtibâ. Sahdsibâ peenahkts 48 g. wezais Krischis Kadikis no Embates pag. Jagmana muischas.

— **Rudbarschi.** Gribejis nosagt kumetu. Leelu ustraukumu Rudbarschos radija tahds usklihdis sirgu saglis. Pehdejais bija eerades Sluhgu mahjàs, kuras ganibàs ganijàs 1½ gadu wezs kumelsch. Saglis bija paspehjis kumelu atpiht un wedis mescha wirseenâ. Schai brihdi nahzis kahds Sluhgu mahju strahdneeks Urbulis Sileiks un sagli istrauzejis. Pehdejais pametis kumelu un eebehdsis meschâ. Mahju saimneeks nekawejotees sinoja polizijas kahrtibneekam, kursch noorganisejis sirgu sagla guhstschanu. Meschâ to drihs ween isdewàs saguhstit. Tas israhdijàs par ta pascha pagasta Basulu mahjàs dsihwojoscho 29 g. wezo Stepanu Sileiku. Sagli nodod teesai.

— **Ulmale.** Apsagts weikals. Daschas deenas atpakal sagli eelausàs Ulmales pagastâ, Lauzinu mahjàs esoschâ Andreja Kuhdrina weikalâ. Nosagtas tabakas prezes un nedaudz naudas, kopsumâ par kahdeem 15 lateem. Polizijai tagad isdewàs garnadsi notwehrt. Tas israhdijàs par ta pascha pagasta Strautes muischâ dsihwojoscho 24 g. wezo Ernestu Gutmani. Pehdejais apzeetinats un nodots teesai.

Weetejàs sinas.

Mehs sauzam — gatawojatees!

Schà gada 14. augustâ SSS sporta laukumâ notiks tradizionelee strahdneeku sportisti Lejas-Kursemes nowada swehtki un Latwijas meistarsazihstes peezzihnâ. Peezzihnâ jau nosihmets no b-bas galwenàs waldes wezmeistars b. Robeschneeks. Kà Galwenàs waldes pahrstahwis peedalisees pioneeru preekschneeks b. P. Krause. No Aisputes sportisti isbrauks ar spezielu wahgi, kas pazelam usnems Zihrawas, Tahschu u. z. nodalu beedrus. No Rigas eeradisees SSS Dselszeltneeku fargi, sportisti un agittrupa „Sarkanà lokomotiwe", kas sporta laukumâ dos sawas weesizrahdes. Zerefim, ka ari wezais deews buhs schehligs un dos jauku laiku, lai swehtki isdotos pilnigi.

Nabaga „kulturas draugs".

Kahds „Kurs. W." kulturas draugs, kursch, azimredsot, sawas kulturas slahpes dsesejis ar ta pascha laikraksta redaktora un dsejneetschu lugam par Pampalu Peteru seewam un stahstineem, waj ari Sabula aranschetâ Wines Praterî, eemaldijees ar pag. swehtdeenu strahdneeku kulturas swehtkos. Tur winsch tà apjuzis un samulsis, ka tikai pehz nedelas atguwis walodu waj pareisati rakstischanas spehjas. Un tad nu schis braschais „kulturas draugs" gahsch ari walâ. Bet, redsams, apjukums wehl naw pilnigi atstahjis scho lahga wihru. Gruhti saprast, ko winsch ihsti grib pateikt. Bet par to gan skaidrs ir weens — winsch grib kost, sinat, tà — kost lihdz asinim. Bet kas wainigs, ja no schis koschanas isnahzis tikai ... knauscha duhreens? Schwaks „kulturas draugs". Buhtu jel redaktori palaiduschi walâ Juri, tad buhtu isnahzis pawisam zits blahweens.

Aissargu bataljona „eeschprizeschana".

Swehtdeen „eeschprizeja" Leepajas aissargu bataljonu. Schim swinigam zeremonialam no Rigas speziali eeradees pat pats eekschleetu ministrs Kaulinsch. Lai sinatu, par ko schì eeschprizeschana wajadsiga, „K. W." wehlti swehtdeenas numurâ kahdu rakstinu un fotografiju lai. Kahdi tad ir scha bataljona nopelni? „K. W." tos issaka sekoschâ frasê: „1929. g. oktobrî, kad wisâ walsti bija issludinats generalstreiks, Leepajas aissargi pirmee stahjàs pee kahrtibas ustureschanas un streika laikâ, kà pilsehtâ, tà ari ahrpus tàs weiza wairakus swarigus usdewumus."

Waj ta naw waroniba? Ahrdit un graut strahdneezibu! Eeschprizeschanâ, jeb kà to oficiali sauz — eeswehtischanâ peedalijuschees ari weseli diwi mahzitaji. Apsweikumi nahkuschi no wisàm pusem, bet sawadakais tas, ka pehz „L. S." informazijas schoreis ar apsweikumu usstahjees ari prokuraturas pahrstahwis, prokurora beedris Strasdinsch. Tas jau drusku pahrsteidz. Naw schaubu — aissargi ir schkiras organisazija, to leezina kaut waj „K. W." augstak peewestais „warondarbs" — tà tad prokuratura jau atklahti nostahjàs weenas schkiras pusê! Ir labi, ka mehs to sinam. Pehz tam, teesu darbibâ daudz kas war kluht saprotams. —ab—

Sauz pee atbildibas.

1. eez. polizija isdarija kontroli „Rigas weesnizâ", pee kam atrada, ka leelâ nekahrtibâ atrodas weesu grahmata. Weesnizas ihpaschneeku Sudnikowu nodod teesai.

Waj launprahtiga dedsinaschana?

Nakti no sestdeenas uf swehtdeenu ap plkst. 2, pehlschni iszehlàs ugunsgrehks Tursa namâ, Karlines celâ Nr. 8. Leesmas parahdijàs jumta paschobelê un tàs pamanija kahda no minetâ nama ihrneezem. Nekawejoschi tika sazelti kahjàs wisi nama eedsihwotaji, kureem drihs ween isdewàs kopejeem spehkeem draudoschàs leesmas nowehrst. Ugunsdrehseji nemaz netika issaukti. Notikuma weetâ nekawejotees eeradàs 1. eez. poliz. eeredni, kureem ari isdewàs noskaidrot uguns iszelschanàs zehlonus. Tee ir pawisam mihklaini. Apluhkojot tuwak paschobeli, kur uguns wispirms iszehlàs, nama eedsihwotaji norahdija uf kahdu lupatu, kas bija samehrzeta kahdâ degoschâ weelâ. Tà kà tagad rodas aisdomas par launprahtigu dedsinaschanu, tad ismekleschanu turpina kriminalpolizija.

Pehz tahla zelojuma.

Wakar ostâ atgreezàs „Nord" jachtkluba jachta „Unika" no „masa" juhras zelojuma. „Unikas" ihpaschneeks un kapteinis ir Momonows. Ar trihs lihdzbeedreem — Grekowu, Rogowski un Zelminu tee pirms 15 deenam isbrauza uf Danzigu, apzeemojot pa zelam ari Klaipedu, Karalautschus un Pillawu. Nakti uf pirmdeenu tee jau atradàs Leepajas preekschâ. Bet ap plkst. 2 pehrkona negaiss un wehtra bija jau tik spehziga, ka „Unika" nespehja wairs aisneegt ostu. Jachtu nahzàs apgreest un bes buhram dotees atpakal. Atpakal brauzeens turpinajàs tik ilgi, kamehr wehtra daudz maz norima. Schai laikâ „Unika" bija jau aissneegusi Papes bahku. Sakarâ ar to „Unika" tikai wakar ap plkst. 5 p. p. eebrauza ostâ. Wisi brauzeji bija zauri slapji.

Naw aizbehdsis, bet israidits.

Daschas deenas atpakal isplatijàs sina, ka aizbehdsis uf Kreewiju Peters Andrijanows, dsihwoj. Buru celâ Nr. 6. Tagad noskaidrojees, ka leetas apstahkli ir sawadaki. Kà jau sinots A. ir seewa un 10 masgadigi behrni. Darba truhkuma dehl tas behrnus newareja usturet. Tapehz tas greesàs ar luhgumu pee Tautas labklahjibas ministrijas, lai diwus masakos behrnus usnem patwersmê. Tas ari isdarits un diwi behrni — masakee, usnemti patwersmê. Bet noskaidrojàs, ka A. ir Kreewijas pawalstneeks. Ta behrni usturami Kreewijai. Tapehz Tautas labkl. min. sasinâ ar pahrejàm ministrijam, usdewa A. no Latwijas israukt diwu mehneschu laikâ. A. to isdarijis pats, bet leelâ gimene palikusi Leepajâ. Ta palikusi bes lihdzekleem un nonahkusi galigâ truhkumâ.

Wehl naw paspehjis.

Polizija aistureja uf eelas Kristapu Mazkaru, dsihwoj. Medses pag. Mazkara mahjàs. M. wadija auto ar pag. gada numuru.

Gatawosimees strahdneeku kulturas kongresam

5. ahrpusskolas isglihtibas kongress. — Oktobris — strahdneeku kulturas propagandas mehnesis.

Pehdejos peezos gados Latwijas strahdneeku organisaz. kà skaitliski, tà ari organisatoriski kreetni auguschas. Tà kà katra organisazija lihdzas saweem teeschajeem usdewumeem weiz ari sinamu kulturas darbu, tad pehdejos gados strahdneeku kulturas fronte stipri paplaschinajusees. Kulturas darbs, kluhstot intensiwaks, tanî pat laikâ radis sew ari jaunus usdewumus. Ja Latwijas patstahwibas pirmajos gados strahdneeku organisazijam bija jaapmeerinas ar pastahwoschàs kulturas popularisaziju un demokratisaziju, tad tagad leesam organiseto strahdneeku skaitam jau eespehjams lihdzdarbotees pee jaunas strahdneeziskàs kulturas weidoschanas.

Katra deena mums tagad nes tahdus sasneegumus sinatnê, mahkslâ un sadsihwê, kas atbilst strahdneeku psichei un pasaules usskatam. Schàs ihpatnibas usswehrschanai kulturas darbâ schodeen laimigâ kahrtâ peewehrsusees jau strahdneeku organisaziju leesakà dala. Jaunee darba panehmeeni un prinzipi tomehr prasa winu plaschaku apspreeschanu. Repeezeeschams weenotees ari par sinameem atjinumeem, kurus par wadoscheem waretu usskatit wisi, strahdneeku kulturas darbineeki. Schinî nolukâ Latwijas Ahrpusskolas Isglihtibas Padome sch. g. 30. un 31. oktobrî sasauz 5. ahrpusskolas isglihtibas kongresu.

Kongresa deenas kahrtibâ paredseti schahdi jautajumi: Strahdneeku kulturas darbu prinzipi. Kulturas darba koordinazija un sasaistoschana. Kulturas darba weidi. Grahmata kulturas darbâ. Dramatiskà mahksla organisazijàs. Strahdneeku swehtki un sarihkojumi. Jaunas sadsihwes formas. Kulturas darbs jaunatnes organisazijàs. Pabalsti kulturas darbam.

Lai laikus waretu apspreest kongresa deenas kahrtibu, septembra mehnescha pirmajàs deenàs wisàm usstrahjuschees peedsihwojumi un preekschlikumi, ar kureem warès eepasihstinat pahrejos beedrus 5. kongresa laikâ. —Szd.—

Latwijas ugunsdsehseju beedribas apweenotas kopejâ — Wislatwijas ugunsdsehseju saweenibâ, kuras sehdeklis atrodas Rigâ. Min. sabeedribas usdewums sekmet ugunsgrehku apkaroschanu, rihkojot ugunsdsehseju skolas, kursus, organiset spezialas literaturas isdoschanu u. t. t. Lai darbs weiktos sekmigak, pehdejâ laikâ pee saweenibas dibina atsewischkas ugunsdsehseju sekzijas pa apgabaleem. Tahdâ kahrtâ noorganisetas Rigas, Semgales, Latgales un zitas apgabalu sekzijas. Swehtdeen Leepajâ eeradàs W. ugunsdsehseju saweenibas lozeklis un instruktors Stelkawins, lai noorganisetu ari Lejas-Kursemes sekziju. Sakarâ ar to, apspreedê peedalijàs pahrstahwji no wisàm Lejas-Kursemes ugunsdsehseju organisazijam: no Leepajas — pilsehtas brandmeistars Osolinsch, no „Traukfmes" — Sabuls un Reekstinsch, Brihwprahtigo ugunsdsehseju b-bas — Pente un Mendelschtams; no Kara ostas darbnitschu brihwpr. ug. ds. b-bas — insch. Kormanis, dselszelu mesgla ugunsdsehs. komandas — Reinis, no Wainodes — Neiburgs, Kuldigas — Reinschissels, Aisputes — Funkelschteins, Durbes — Inte. Pahrstahwji nebija eeraduschees no Saldus, Preekules un Skrundas.

Sekzijas presidijâ, kà preekschsehdetaju eewehleja Penti, bet kà lozeklus — Osolinu, Neiburgu, Kormani, Reini, Reinschissel un Inti. Lejas-Kursemes sekzija representè ap 1000 ugunsdsehseju, no kureem ap puse atrodas Leepajâ.

Ugunsdsehseju saweenibas instruktors Stelkawins pehz tam notureja 2 preekschlasijumus: 1. Ugunsdsehseju disziplina un 2. Ugunsgrehka apkaroschanas taktika. Uf preekschlasijumu eeradàs ari waj wisi Leepajas ugunsdsehseji.

Disziplinai ugunsdsehseju darbâ ir milsiga nosihme. Tapehz no wiseem prasama stingra disziplina. Wislielakais eenaidneeks ugunsdsehseju disziplinai — alkohols. Ereibis ugunsdsehsejs nedrihkst parahditees formâ. Wehl wairak — ugunsgrehka weetâ tas nedrihkst rahditees. Bes tam runatajs peewed weselu wirkni daschadus praktiskas dabas norahdijumus un ilustrazijas.

Ugunsgrehka gadijumâ daudz kas atkarajàs no aukstasinibas. Tas sewischki sihmejas uf wadoscho sastahwu. No ugunsdsehsejeem japrasa ari laipniba pret nelaimê zeetuscheem. Wispahr ugunsgrehka gadijumâ jarihkojàs tà, lai notiktu pehz eespehjas masak postijumu. Uguns pati par sewi nodara daudz postijumu. Tapehz ugunsdsehsejeem jasargajàs scho postu wehl wairak paleelinàt.

Interesanti bija instruktora Stelkawina aisrahdijumi atteezibâ uf istureschanos taî gadijumâ, ja leesmàs nosuduschi zilweki. Wezos un behrnus tahdos gadijumos jameklè gultâ, sem gultas, waj zitur kaut kur noslehpuschos. Turpretim, jaunus, peeauguschus zilwekus meklet kaut kur logu waj durwju tuwumâ. Sazito apleezina daudzi praktiski nowehrojumi. S.

Auto un motoziklu pahrbaude.

Leeku preekschâ taksometru un autobusu ihpaschneekeem eerastees ar saweem automobileem uz otreiseto pahrbaudi Leepajas automobilu un motoziklu pahrbaudischanas komisijâ sekoschâ kahrtibâ: pol. Nr. 5001—5100 lihdz sch. g. 19. augustam, pol. Nr. 5100—5200 laikâ no 20. 31. augustam. Pahrbaudes notiks peektdeenâs un sestdeenâs.

Peeteikums, apmaksats ar sihmogwodewu Ls 1.— apmehrâ, eesneedsams Prefekturas 9. istabâ.

Par schi rihkojuma neispildischanu draud likumâ paredsetais sods.

Ogłu eewedums.

Ostâ eenahza twaikonis „Auseklis" ar ogłu un kokfa krawu weetejam firmam.

Nelaimes gadijums uz sporta laukuma.

Sestdeenas wakaru uz drahschu fabrikas sporta laukuma notika futbolsazihkste starp drahschu fabrikas komandu un leetuweeschu „Witis". Drahschu fabrikas spehletajs 19 g. wezais Arwids Zelminsch, dsihwoj. Reepu eelâ Nr. 21, nejauschi spehles laikâ saskrehjâs ar kahdu no „Witis" komandas. Schi „saskreeschanâs" bija nelaimiga preeksch Zelmina. No dabuhtâ treezeena Zelminsch krita un lausa labo kahju. Zeetuscho eeweetoja slimnizâ.

Pehdejâ momentâ nowehrsta auto sadursme.

Swehtdeen pa Ulicha eelu brauza kahda privata auto „karawane". Ta atradâs sau pawisam tuwu prospektam un rahdija wirseenu uz Kurmahju. Schai brihdi no Graudu eelas puses tuwojâs weeglais auto Nr. 5162. Lai nenotiktu sadursme, kahrtibneeks dewa pehdejam signalu apstahtees. Bet auto Nr. 5162 signalu neeewehroja un turpinaja braukt. Tapehz ari abas maschinas tikko nesaduhràs. No sadursmes isglahba tikai tas apstahklis, ka weens schofers sawu maschinu spehji nobremseja, bet otris usbrauza uz trotuara. Auto Nr. 5162 waditaju sauz pee atbildibas.

Atkal welosipeda sahdsiba.

Leepajâ, Suworowa eelâ Nr. 27, dsihwojoschais Andrejs Balodis bija isbrauzis lauku darbos. Swehtdeen tas atgreesâs ar welosipedu Leepajâ. Buhdams noguris, tas Medses pagasta robeschas tuwumâ nolikâs sahlê atpuhstees. Drihz ween tas aisnniga, bet kad pehz laika atkal usmodâs — welosipeds, kura wehrtiba 150 ls, bija nosudis.

Pehrkona negaiss.

Nakti no swehtdeenas uz pirmdeenu pehkschni usnahza stiprs pehrkona negaiss ar leetu. Leepajâ eelas, wahrda teeschâ nosihmê, pludoja. Negaiss skahra ari Jelgawu. Pehdejâs tuwumâ spehzigâs leetus gahses isskaloja Leepajas — Gluhdas dselszela liniju. Tapehz wilzeenu satiksmi tur ustureja wakar tikai ar puhlem.

Waj tirgus eespaids?

Swehtdeenas nakti ap plkst. 12 Gintera eelâ nama Nr. 11 eedsihwotajus ustrauza kahds wihreetis, kas pa kahpnem bija noklusis lihdz nama jumtam. Kahpdams tas dausijâs gar wiseem logeem. Aisturetais israhdijâs par kahdu Aleksi Schneideri, dsihwoj. Sahlu eelâ Nr. 28.

Nelaimes gadijums.

Wakar pehz pusdeenas notika nelaimes gadijums ar 56 gadus wezo Wiseru Karli, dsihwoj. Annas eelâ Nr. 6. Wisers zirta malku, pee kam pahrzirta kreisâs rokas plaukstu.

Bumboschana turpinas.

Bet waldiba „nogaida".

„Conti" agentura sino, ka Schleswig-Holschteinâ apzeetinati 7 teroristi. Par wineem noteikti issinats, ka tee rihkojuschi pag. nedelâ schinî prowinzê notikuschos bumbu atentatus. Talaki aresti sagaidami schodeen. Apzeetinato leelakâ dala atsakas sneegt jebkahdus paskaidrojumus, bet daschi apgalvo, ka esot rihkojuschees pilnigi patstahwigi. Neweens zits wineem neesot usdewis rihkot atentatus. Arestetee, kâ dsird, ir hitlereeschi.

Heinersdorfâ, Silesijâ, wakarriht agri mesta rokas granata sozialdemokratu aprinka organisazijas preekschneeka un walsts karodsneeku wadona Kaufmana dsihwokli. Granatai sprahgstot, zilweki tomehr naw zeetuschi. Leel-Knignizâ notikuschi lihdzigi atentati pret sozialdemokratu partijas darbineeku Obstu. Rokas granatas sprahdseens isdemolejis wisu wina gulamistabas eekahrtu, bet pats Obsts palizis neeewainots. Golschawâ eemesta rokas granata kahda skolotaja dsihwokli, bet ari tur zilweki naw zeetuschi. Wisos 3 gadijumos wainigeem isdewees aisbehgt.

Wahzu generalis Kundts, kuru Boliwijas waldiba eezehlusi par sawas armijas wirspawehlneeku.

Notwerts kioska saglis.

Kriminalpolizijai isdewâs apzeetinat 20 g. wezo Karli Rosentalu. Israhdijâs, ka min. Rosentals isdarijis sahdsibu Martina Kronschtata kioskâ, Kurmahjas prospektâ, nosogot daschadas tabakas prezes un saldumus kopsumâ par 190 lateem.

Osolu bluku eewedums.

Twaikonis „Gaida" eeweda Feldhuna un Schmehnana koksahgetawai osolu bluku krawu.

Huliganisms.

Polizija sauz pee atbildibas Antonu Burowski, dsihwoj. Jaunâ pasaulê Nr. 5 un diwus ta beedrus par huliganismu. Tee wisi trihs eeraduschees Aleksandra eelâ Nr. 66 un salausa Ignatam Jekstutis peederoscho solinu, kas atradâs durwju preekschâ. Pehz tam tee nosita J. peederoscho kakenu un eesweeda zaur logu kahdâ otrâ stahwa dsihwoklî.

Iswedis kokmaterialus.

Wakar ostâ eebrauza twaikonis „Bahrtawa", kas eenems kokmaterialu krawu.

— **Leepajas Jaunais Teatris atklahjis abonementu pahrdoschanu** uz 1932.-33. g. sesonas pirmisrahdem. Sakarâ ar saimneezisko krisi, abonementu maksa schogad paseminata. Atsewischks abonements uz sesonas 20 pirmisrahdem maksâ: loschâs beedreem Ls 27.—, nebeedreem Ls 30.—. Parterî: 1. w. beedreem Ls 24.—, nebeedr. Ls 28.—, parterî 2. w. beedr. Ls 20.—, nebeedr. Ls 24.—. Balkonâ beedr. Ls 15.—, nebeedr. Ls 18.—. Nomaksat war ari pa dalam. Abonementi sanemami teatra birojâ, Hagedorna eelâ 4. Tahlrunis 293.

— **Leepajas Jauna Teatra koristus** (ari jaunpeeteikuschos) luhdz eerastees treschdeen, 10. augustâ, plkst. 8 wakarâ teatri uz mehginajumu.

— **Atrasts.** Leepajas polizijas 1. eez. sanemams uz eelas atstahts — atrasts welosipeds.

Partijas dsihwe.

Partijas birojâ, Kronu eelâ Nr. 33, deschurès beedru maksu peenemschanai treschdeenâs no plkst. 4—7 wakarâ un zeturtdeenâs no plkst. 5—8 wakarâ.

Beedrus luhdz nokahrtot beedru maksas.

Partijas beedrenu komitejas sehde schowakar, plkst. 7 wakarâ, Tautas namâ.

Darba Jaunatne.

Beedrsina deschure schowakar, no 7—8, b. telpâs. Jaunos beedrus, kas eesneeguschi anketas, luhdz isnemt beedru kartes un wezos nokahrtot mehneschmaksas.

Agitkolektiwa mehginajums schowakar, plkst. 8.

Beedrus, kuri wehlas eegahdatees formas bluhses, luhdz registretees pee b. Belara lihdz peektdeenai, eemaksajot Ls 6.—.

Schurnala „Domas" abonentus luhdz nokahrtot maksajumus par 2. p. pee b. Baloscha.

Arodkustiba.

Kopejâs Arodbeedribas Leepajas nod. waldes sehde noteek schodeen, 9. aug., plkst. 8 wak., b-bas telpâs. Neistruhkstoschi jaerodas wiseem waldes lozekleem, jo apspreeschami swarigi jautajumi.

Sabiedriskâ un kulturelâ dsihwe.

Zentralas strahdneeku bibliotekas abonements atwehrts otrdeenâs un peektdeenâs no plkst. 6—9.

Sports.

Sasneegumi Olimpiadê.

Modernâ peezzihnâ wisu peezu sazensibu kopsumâ pirmo weetu eeguwa sweedrs Oksenscherna ar sawahkteem 32 punkteem.

100 metr. peldejumâ brihwâ stilâ japaneetis Niasaki ustahdija jaunu olimpisko rekordu ar 58 sek. Jaunu olimpisku rekordu 200 metru peldejumâ uz kruhts stilâ damam ustahdija austreete Dennis ar 3:08,2. 100 metr. peldejumâ brihwâ stilâ pasaules rekords tika labots 4 reises no weetas, kamehr beidzot amerikaneetes Gerraki rekordu atsihmeja ar 1 min. 8,5 sek.

300 mitr. strehjeenâ ar kawekleem finalâ uzwareja joms Isholto ar laiku 10 min. 33,4 sek. Tikai pehz sazihkstes nostaidrojâs, ka nostreets weens rinkis par daudz. Teesneschi tomehr weenojâs, ka sazensibu neatkahrtos.

Swehtdeena atkal bija pasaules rekordu deena. Amerikas komanda ustahdija finalâ pasaules rekordu 4 reises 100 metr. stafetu skrehjeenâ ar 40 sek! Scho paschu stafeti seeweetes weiza jauna pasaules rekorda laikâ 47 sekundês. 4 reis 400 metru stafetê wihreescheem atkal bija jauns rekords, kuru amerikani weiza ar 3 min. 8,2 sek. Augstlekschanâ eeskreenotees seeweetem uzwareja amirkaneete Schilej, ustahdot jaunu pasaules rekordu ar 1,66 metr. augstumu.

100 metr. peldeschanâ brihwâ stilâ damam uzwareja holandeete Dem Ouder ar laiku 1 min. 86 sek. 100 metr. brihwâ stilâ finalâ wihreescheem uzwareja japanis Niasaki ar 58,2 sek.

Olimpiskâ maratonskrehjeenâ jauna pasaules rekorda laikâ — 2 stund. 31 min. 36 sek., uzwareja argentineetis Sabala, 2. — anglis Ferris un 3. — soms Toiwonens.

Paukoschanâs ar schkehpeem finalâ Franzija uzwareja Italiju ar 9:7 un eeguwa olimpiskâ meistara nosaukumu.

Schodeen:

— 6. rajonam eerastees plkst. 8, sportlaukumâ uz apspreedi.

— 7. pulzina pioneeru janahkšme plkst. 7 wak., klubâ.

— 1. raj. sargu apmahzibas plkst. 8 uz laukuma. Leetus gadijumâ klubâ. Eerastees neistruhkstoschi wiseem.

Riht:

— Sporta komisijas sehde plkst. pus 9 sportlaukumâ. Leetainâ laikâ Tautas namâ.

— Atwalinato karawihru rajona sargu un sanitaru apmahzibas plkst. pus 8, Debura eelâ 1. Sakarâ ar b. Dreiselda referatu, eerastees wiseem un laikâ.

— S. P. sarihkojumu komisijas sehde plkst. 8 wak. uz laukuma. Jaerodas no katras pioneeru futbola komandas 1 parstahwim un 8 pulz. pioneerim Gludawam. Sehdi wadis nowada preekschneeks.

Mahksla.

Le. p. Filharmonijâ schowakar Dr. Tirfeldera wadibâ populars konzerts.

Riht, treschdeen, elitè konzerts. Dirig. Dr. H. Tirfelders. Kâ solists schinî konzertâ dalibu nems plaschi pasihstamais pianists prof. Aleksandrs Borowskis, spehlejot wareno Bethowena klaweerkonzertu Es-dur (ar orkestri). Schis gabals peeder pee wehrtigakeem un turklaht skaistakeem wisâ klaweeru literaturâ. Tikai reti rodas isdewiba dsirdet schos warenos darbus leeliskâ ispildijumâ, tapehz zerams, ka musikas zeenitaji buhs atsauzigi. Programa weltita tikai Bethowena darbeem. Skat. slud.

Nahkamâ sestdeenâ konzertmeistara K. Westena benefizes konzerts. Starp zitu tiks uzwesta ari Tschaikowska uwertire 1812. originalweidâ. Atlauja no ministrijas jau sanemta. Tuw. paskaidroj. sekos.

Isdewejs:
Latw. Soz-Dem. Str. Part. Leepajas org.
Atbildigais redaktors: J. Krikmanis.

Mana sirsnigi mihlotâ seewina un muhsu mahmina

Hermine Bille Mahrneeks,

dsim. Lapinskij.

aisgahja muhschigâ meerâ pehz ilgas un gruhtas slimibas sawâ 38. dsihw. g. 7. augustâ, plkst. 6.20 rihtâ Iswadischana no Seemeļa kapu kaplitschas uz Seemeļa kapeem, 10. augusta, plkst 6 pehz pusdeenas.

Uz kluso pawadischanu luhdz

Peederigee

Mihko mahmiņ saldu dusu
Nowehlam tew kapsehtâ
Sawâs sirdis klusu, klusu
Turesim tew atminâ.

Kino „Kamergaisma"

Spihdoscha dubultprograma!

Karsch now scho filmu redzejis, lai nabt to skatit. Sesonas lielakâ sensazija.

Tschiganu muzika, kreewu dseesmas, romanses un dejas.

„ZILĀ DONAVA"

Kaistoschas kaislibas simfonija. Galw. lomâs: Brigita Helm, Josefs Schildkrauts un slawenâ kreewu dejotaja Nikitina.

Slawenais komikis CROKS

un apburoschâ filmu diwa Liane Haid skanu filmâ:

„Wiņa pehdejâ kaisliba"

Diwertismenta pilnai jaunu programa

K. Bedrinsch — latw. humoristis. Duo Wajabero — Hawajas dseed. Br Laiwineeki — pasihstamee latwju humoristi. Irene un Joe Kogan — ekscentr. dejotaj. Doriano — kreewu romanču dseedataja.

Atgreesees

S. Hellmans.

Sobu ahrstneezibas kabinets,

Jaunâ Dihka eelâ 5.

Aukle

wajadsiga Wihtolu eelâ 31, weikalâ.

Kalpone

wajadsiga uz laukeem — majakâ saimneezibâ Peeteiktees Tirgus eelâ 22, dz. 4.

Kreetus energisks strahdneeks

luhdz nodarboschanos, kaut ari uz laukeem. Peeprasit katrâ laikâ Ulicha eelâ 107, dz. 3.

Kalpone

uz laukeem wajadsiga Aisputes tuwumâ, naw isslehgta ari wezigaka. Peeteiktees Suworowa eelâ 35. Muhrneek.

Sludinajums

par

nekustamas mantas pahrdoschanu.

Leepajas Apgabalteesas Teesu ispilditajs par Leepajas aprinka 1. eez., kura kanzleja atrodas Leepajâ, Lilienfelda eelâ 9, pamatojotees uz ziw. proz. lik. 1049. p. pasmo, ka 2. septembri 1932. g. plkst. 10 rihtâ, Leepajas Apgabalteesas sehschu sahlê tiks pahrdots pirmâ publiskâ wairaksolischanâ nekustams ihpaschums peederoschs Ewaldam, Mikela d. Rosentalam, sastahwoschs iz Leepajas aprinka, Astes pagasta „Zeemgaku" mahjam, sem krepost. Nr. 6367 par Ernesta Osolina, Marijas Kubils un zitu prasibu Ls 4510,80 ar % nowehrtets uz Ls 3000.

Tuwakas sinas pee Teesu ispilditaja kanzlejâ.

Leepajâ, 6. augustâ 1932. g. 496/31.

Teesu ispilditajs: Kinens.

Sehns,

kursch buhtu pee kurpneeka jau strahdajis, war peeteiktees Sahku eelâ 37.

Sludinajums

par

nekustamas mantas pahrdoschanu.

Leepajas Apgabalteesas Teesu ispilditajs par Leepajas aprinka 1. eez., kura kanzleja atrodas Leepajâ, Lilienfelda eelâ Nr. 9, pamatojotees uz ziw. proz. lik. 1149 p. pasmo, ka 2. septembri 1932. g, plkst. 10 no rihta Leepajs Apgabalteesas sehschu sahlê tiks pahrdota pirmâ publiskâ wairaksolischanâ nekustams ihpaschums, peederoschs Peterim, Mikela d. Sanderam sastahwoschs iz Leepajas aprinka, Dunikas pagasta Nihzas „Sanderu Nr. 188" mahjas sem krepost Nr. 2472 par Jekaba Spehka prasibu Ls 1248,80 ar % nowehrtets uz Ls 5000.

Tuwakas sinas pee Teesu ispilditaja kanzlejâ.

Leepajâ, 6 augustâ 1932. g. 332/31.

Teesu ispilditajs: Kiaens.

Dsihwokli

saules pusê, 1 istaba ar wirtuwi, un 2 istabas ar wirtuwi isihrejami Uhdens eelâ Nr. 40.

Pasmehnescha alga tam,

kas apgahdâs aptekšnes weetu. Sawu adresi usdot sch. aw. kantori.

Jauns ustizams zilweks,

uesmehketajs, nedsehrajs, luhdz kahdu nodarboschanos. Atrodos besisejas stahwokli un ejmu ar meeru strahdat katru godigu darbu, ari isbraukt.

Laipn. peed. luhdz nodot: Leepajâ, Dsirnawu eelâ 7, dz. 2.

Peeprasieet wisur!

wispahr pasihstamo besalkohola eesala weselibas dsehreenu

„Malt-Poter"

kâ ari besalkohola

dabiskos wihnus

no Oskara Kruhmina firmas Rigâ.

Preekschstahwis:

Neuburgera wihna tirgotawa,

Leepajâ, Helenes eelâ 1, tahlr. 522.

Dsihwokli

isdodams no 3 istabam, jaunrenowets. derigs ari kantorim waj beedribas birojam Helenes eelâ 1. Peeprasit turpat dz. Nr. 4.

Leepajas Filharmonija.

Otrdeen, 9 augustâ, p 3/49 wak., Kurmahjas dahrsâ

Populars konzerts.

(35 abon konzerts).

Dirigents: Dr. H. Tirfelders.

Konzertmeisteri:

K. Westens u. E. Bersinskis.

Programâ: Leoncawallo, Nikolai, Delibes, Poschitomo, J. Strausa u. z.

Eeeja abonenteem brihwa, pahrejeem Ls 0.70.

Leepajas Filharmonija.

Treschdeen, 10. aug. plkst. 3/49 w.

Kurmahjas dahrsâ

Elitè konzerts.

Bethowena Zwaigzne.

Dirigents Dr. H. Tirfelders.

Konzertm. K. Westens u. E. Bersinskis.

Solists:

prof. Aleksandrs Borowskis

(klaweere).

Programâ: Bethowena — uwertire, „Coriolan" leela fuga stigu orkestrim, klaweerkonzerts — Es-dur ar orkestri, Simfonija Nr. 7, a-dur.

Eeeja abonenteem Ls 0.50, pahrejeem Ls 1.—.

Reserw. sehdw. à Ls 0.20 peemaksa.

Brihwkartes neder.

Spestrume „Mutenbergs", Leepajâ, Helenes eelâ 8.